

Syöpäpotilaan outo ihottuma

Aiemmin terveellä nuorella miehellä todettiin aikuisuuden kynnyksellä selän alueen desmoidi kasvain. Kyseessä on paikallisesti aggressiivisesti uusiutuva fibromatoosi, joka ei kuitenkaan lähetä etäpesäkkeitä. Valitettavasti hänen tautinsa ei soveltunut leikattavaksi, joten hoitomuodoksi valittiin sädehoito. Kun tauti kolmen vuoden jälkeen eteni paikallisesti, potilas sai jälleen sädehoidon.

Desmoidin jälkeen edetessä aloitettiin solunsalpaajahoito pegyloidulla liposomaalisella doksorubisiinilla. Kahden hoitokerran jälkeen nivusiin ja suupieliiin kehittyi märkäruveksi epäiltyjä muutoksia. Ensin aloitettiin mikrobiiläkehoito suun kautta otettavalla kefaleksiinillä ja fusidiinihappovoiteella ilman havaittavaa apua. Tämän jälkeen kokeiltiin glukokortikoi-

di- ja klooriheksidiinivoidetta, mutta potilas koki oireiden vain pahenneen. Myöskään itelääkitys basitrasini- tai neomysiinivoiteilla ei auttanut.

Nukleiinihapon osoitus herpesvirukselle jäi negatiiviseksi. Bakteeri- ja sieniviljelyssä todettiin normaaliflooraa sekä *Candida albicans*. Flukonatsolihoitokokeilusta huolimatta ihottuma eteni sormien väleihin ja kainaloihin. Lopulta potilas joutui hakeutumaan päivystykseen, kun kiveksetkin muuttuivat punaisiksi. Siellä flukonatsolihoitoon lisättiin mikonatsolipuuteri taivealueille ja klindamysiinivoide sormien väleihin ja kiveksiin.

Mikä aiheutti nuoren miehen vaikean ihottuman? Vastaus on sivulla 1846.

Syöpäpotilaan outo ihottuma

Pegyloitu liposomaalinen doksorubisiini tai sen metaboliitit erittyvät myös hien mukana ja voivat aiheuttaa toksista ihoreaktiota erityisesti hautuvilla alueilla (1,2). Ihottuma loppui, kun solunsalpaajahoito keskeytettiin. Tämän lisäksi potilas sai muutaman viikon flukonatsolikuurin infektio­lääkärin ohjein sekä beetametasonia paikallisesti ihotautilääkärin suosituksesta. ■

KIRJALLISUUTTA

1. U Jacobi, E Waibler, P Schulze, ym. Release of doxorubicin in sweat: First step to induce the palmar-plantar erythrodysesthesia syndrome? *Ann Oncol* 2005;16:1210
2. Najem A, Deregnaucourt D, Ramdane S, ym. Intertrigo-like dermatitis with pegylated liposomal doxorubicin: diagnosis and management. *J Clin Oncol* 2014;32:e104–6.

TIMO MAKKONEN, Syöpätautien erikoislääkäri
HUS Syöpäkeskus